

Statenvoorstel 41/25 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 8 september 2025

PS-vergadering :

Onderwerp

Verlenging van het Innovatiefonds Brabant

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Het Innovatiefonds Brabant (IFB) is in 2013 in het kader van de Essent Investeringsagenda van start gegaan om extra te investeren in innovatieve bedrijven die oplossingen bieden voor de maatschappelijke opgaven. Het fonds blijkt succesvol in het leveren van die oplossingen en functioneert goed, zoals in de twee uitgevoerde evaluaties is vastgesteld (voor het laatst in 2021).

Sinds 2013 zijn de nodige maatschappelijke en economische ontwikkelingen te noteren, maar het is ook duidelijk geworden dat de maatschappelijke uitdagingen (inmiddels missies genoemd) nog langjarig vragen om een veelheid aan oplossingen, met een belangrijke rol voor innovatieve economische oplossingen. De doelstellingen hieromtrent zijn bij de provincie opgenomen in het Beleidskader Economie 2030. Om deze doelstellingen te kunnen behalen, blijft de inzet van het fonds nodig.

Bij de start van het IFB is een looptijd tot 31 december 2037 afgesproken. De investeringshorizon – waar bij startups de periode tussen de eerste investering en de exit steeds vaker oploopt tot 10 á 12 jaar – vraagt nu al om een nieuw besluit. Om de succesvolle aanpak voort te kunnen zetten, willen we u voorstellen om de looptijd van het fonds met 8 jaar te verlengen tot 31 december 2045.

Verlenging van het IFB in 2025 vraagt ook een hernieuwde vaststelling van de evaluatiecyclus. Conform de bestaande vierjaarlijkse cyclus zou in 2025 de evaluatie van het IFB over de periode 2021-2024 aan de orde zijn. Een evaluatie van deze periode heeft op dit moment echter weinig toegevoegde waarde, gelet op de voorliggende actualisatie. Zoals aangekondigd in de Memo van 29 januari 2024 stellen we daarom voor om de volgende evaluatie op een later moment uit te voeren.

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS: 6175434

PS: 6179332

Programma

Economie, Kennis
en Talentontwikkeling

We gaan opnieuw uit van een vierjaarlijkse cyclus, waarbij we zo goed mogelijk willen aansluiten bij de verwachte evaluatie van het Beleidskader Economie. De eerstvolgende evaluatie vindt dan plaats in 2029. Daarnaast is het belangrijk dat de BOM snel duidelijkheid heeft over de investeringshorizon en dat dit niet vertraagd wordt door eerst nog weer een evaluatie uit te voeren. Dat zou leiden tot het mogelijk niet kunnen benutten van investeringskansen in voor Brabant cruciale sectoren.

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332

Tevens heeft gedeputeerde Van Gruijthuijsen op verzoek van GroenLinks en het CDA een [memo](#) aan Provinciale Staten gestuurd met daarin een toelichting op het verschil tussen evalueren en monitoren en de evaluatieresultaten van 2021 inclusief de ontwikkelingen in de periode 2021-2024. De voortgangsrapportages geven via KPI's inzicht in het bedrijvenportfolio en via door de accountant gecontroleerde waardebeoordelingen in de financiële voortgang. Deze informatie wordt al gedeeld via de S&V-documenten.

Het voorstel

1. De looptijd van het Innovatiefonds Brabant (IFB) te verlengen tot 31 december 2045;
2. De eerstkomende periodieke evaluatie, in afwijking van de vierjaarlijkse cyclus, in 2029 te laten plaatsvinden.

Aanleiding

Met het instellen van het IFB in 2013 (zie [Statenvoorstel 42/13 A](#)) heeft de provincie een succesvol instrument in het leven geroepen om langs economische weg oplossingen te genereren voor verschillende maatschappelijke vraagstukken. Voor voorbeelden van succesvolle investeringen en de toegevoegde waarde voor de Brabantse samenleving verwijzen we naar het bijgevoegde fondsplan. Het IFB investeert daartoe in de vroege fase van startups die daarvoor sterk vernieuwende oplossingen ontwikkelen. Het fonds opereert daarmee in het verlengde van het Brabant Startup Fonds, en binnen de bredere aanpak van het Beleidskader Economie 2030 en de Uitvoeringsagenda EKT. Daarmee wordt onze doelstelling van een Duurzame Concurrende Economie verbonden met de andere vier hoofdopgaven van de Omgevingsvisie.

De periode tussen de eerste investering en de laatste desinvestering in het soort (deeptech)bedrijven waar via het IFB in wordt geïnvesteerd loopt steeds vaker op tot 10 à 12 jaar (t.o.v. de geschatte investeringstijd van 6 tot 8 jaar in 2013). Het huidige IFB kent een looptijd tot eind 2037, waarmee de fondsmanager nu al tegen de vraag oploopt of nieuwe investeringen nog kunnen worden aangegaan met een dergelijke horizon. Gezien het succes van het fonds, de lengte van voornoemde investeringsperiodes en de lange termijn-transities waar de samenleving en de economie voor staan, stellen Gedeputeerde Staten voor om het IFB langer door te zetten. Zo behoudt het fonds de komende jaren ruimte voor nieuwe participaties en investeringen, ook met een lange investeringsperiode.

Als einddatum is in het nieuwe plan eind 2045 opgenomen, dat betekent effectief een verlenging van 8 jaar. Voor het IFB is een vierjaarlijkse evaluatie van toepassing, waarvan de eerstvolgende in 2029 (zie hierna). Ons voornemen is om bij de evaluatie in 2033 opnieuw grondig te kijken naar het plan, de omgeving (provinciaal en breder), het benodigde fondsvolume en de looptijd.

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332

Bevoegdheid

Over de rol van Provinciale Staten (PS) bij de verlenging van het Innovatiefonds Brabant is de griffier op verzoek van PS te rade gegaan bij prof. mr. G. Boogaard van de universiteit Leiden, hoogleraar decentrale overheden.

Op basis van dit ingewonnen advies stellen wij vast dat PS bevoegd zijn om tot verlenging van het innovatiefonds te besluiten. PS hebben in 2013 de verhouding tussen PS en het Innovatiefonds vastgelegd. PS gaan over de instelling, bijstelling en voortijdige beëindigingen van een fonds als dit. Het verlengen van de looptijd van het Innovatiefonds is een bijstelling van het instellingsbesluit, waarvoor PS een nieuw besluit dient te nemen.

Ten aanzien van het budgetrecht hoeft volgens het advies geen nieuw besluit van PS gevraagd te worden. Aanpassing van de looptijd van het fonds kan plaatsvinden zonder wijziging van de lopende begroting. Er is geen nieuwe bestemming van de middelen nodig en ook de lopende kosten zijn nog steeds gedekt.

Rollen en belangen

Categorie belang	Provinciale rollen
1. Bestuurlijk	De provincie is 100% aandeelhouder van BOM Holding BV en houdt middels haar belang in BOM Holding BV indirect 100% van de aandelen van Innovatiefonds Brabant BV, de fondsbeheerder van het IFB.
2. Financieel	De provincie verstrekt verschillende subsidiemiddelen aan BOM Holding BV en haar (in)directe deelnemingen. Innovatiefonds Brabant BV ontvangt een subsidie in de vorm van een geldlening, bestaande uit de middelen uit het IFB.
3. Wettelijk	N.v.t.
4. Beleid/uitvoering	BOM Holding BV en haar (in)directe deelnemingen vormen een belangrijke schakel in het bereiken van de provinciale doelen conform het Beleidskader Economie 2030.
5. Juridisch	N.v.t.

Doel

Het doel van het IFB is het tot stand helpen komen van innovatieve oplossingen voor de vijf missies (maatschappelijke opgaven) of van sleuteltechnologieën ten behoeve van een of meer van die missies. Dit doel wordt nagestreefd door het investeren in een verscheidenheid aan startende bedrijven op zo'n manier dat het daartoe gereserveerde bedrag aan het eind van de looptijd intact is gebleven.

Het doel van het voorstel om de looptijd met 8 jaar te verlengen is om het IFB de ruimte te bieden om deze functie ook de komende jaren optimaal te vervullen. Tevens is het doel om PS kennis te laten nemen van het nieuwe Fondsplan, waarin de meerjarenstrategie van fondsbeheerder Innovatiefonds Brabant BV is uiteengezet.

Argumenten

1. De looptijd van het Innovatiefonds Brabant (IFB) te verlengen tot 31 december 2045;

1.1. Er liggen nog tal van maatschappelijke/economische vraagstukken die in de komende decennia om innovatieve oplossingen vragen.

Zoals aangegeven naar aanleiding van de evaluatie van 2021, is het IFB een succesvol beleidsinstrument. Het IFB slaagt er in uitstekende financiële resultaten neer te zetten en is als onderdeel van de BOM een belangrijke schakel in het financieringsaanbod voor het innovatieve MKB in de provincie. Zonder het IFB hadden vele innovaties in Noord-Brabant niet het licht gezien en hun marktintroductie niet weten te bereiken. Hoewel op de verschillende missies uit het Beleidskader 2030 al de nodige stappen zijn gezet, zijn nog veel en grote stappen te zetten om die missies tot een succes te maken. Door de looptijd van het IFB te verlengen, ontstaat de ruimte om de komende jaren te kunnen blijven investeren in deze innovatieve oplossingen en te voorzien in de behoefte van startups en scale-ups.

1.2. Door de actualisatie van het fondsplan sluit de investeringsstrategie aan op de nu belangrijke thema's, en is voldoende wendbaarheid ingebouwd om flexibel in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen.

Uit de evaluatie van 2021 volgt de aanbeveling om de beleids-
onderbouwing en de te hanteren terminologie (missies e.d.) waar nodig te actualiseren, herformuleren en aan te vullen met KPI's (impact). De suggestie was tevens om een koppeling te leggen met het hernieuwde beleidskader. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden en heeft geresulteerd in het ter kennisgeving bijgevoegde fondsplan. De leidende principes die zijn geformuleerd richten zich op zaken als wendbaarheid, economische veiligheid, strategische autonomie en omgang met schaarsten, en onderstrepen de rol van het IFB om nationale en

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332

internationale kansen te verzilveren voor Brabant. De innovaties van de startups zouden ook een bijdrage moeten leveren aan de verschillende schaarstes waar de economie en de maatschappij mee te maken hebben, zoals energie en arbeidskrachten. De investeringsstrategie is nog steeds passend, hier vinden geen wijzigingen in plaats. De looptijd van het IFB gaat uit boven de looptijd van het Beleidskader Economie 2030 en de lopende Uitvoeringsagenda, maar sluit wel aan op de onderliggende langjarige missies en biedt voldoende ruimte om flexibel in te spelen op toekomstige ontwikkelingen.

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332

1.3 Het IFB presteert ook financieel goed, waardoor de verlenging een voor de provincie een relatief veilige investering is.

Waar het fonds is gestart met €125 miljoen van de provincie, is tussentijds €10 miljoen van het Biobased Fund met de toenmalige portefeuille aan bedrijven toegevoegd. Op 31 december 2024 had het fonds, inclusief de waardering van bedrijven in portefeuille, een waarde van ca. €265 miljoen. De oorspronkelijke doelstelling dat het fonds in 2037 tenminste het nominale bedrag van (inmiddels dus) €135 miljoen zou terugbetalen, lijkt dus ruimschoots mogelijk. Daarnaast is het IFB door de gevraagde cofinanciering succesvol in het aantrekken van investeringen van buiten Brabant, waardoor de Brabantse economie als geheel profiteert.

1.4 De verlenging van het IFB gaat niet gepaard met de inzet van extra financiële middelen; de omvang blijft voor de provincie gelijk.

In de evaluatie van 2021 is aangekondigd dat in de komende jaren een besluit zou moeten worden genomen over mogelijke extra financiële ruimte om vervolginvesteringen mogelijk te blijven maken. Hoewel de portefeuille in omvang is toegenomen, zitten deze middelen in belangrijke mate vast in de participaties of zijn ze reeds toegezegd. De huidige verwachting is dat het IFB met hetgeen nog getrokken kan worden op de financiering en verwachte exit-resultaten niet meer financiële ruimte nodig heeft om haar doelstellingen te behalen.

2. De eerstkomende periodieke evaluatie, in afwijking van de vierjaarlijkse cyclus, in 2029 te laten plaatsvinden.

2.1 In het kader van de gewenste verlenging van het IFB is de werking van het fonds in 2024 uitgebreid met fondsbeheerder Innovatiefonds Brabant BV, besproken, waardoor een evaluatie in 2025 weinig meerwaarde biedt.

Volgens de vierjaarlijkse cyclus zou in 2025 het IFB over de periode 2021-2024 moeten worden geëvalueerd. In relatie tot de monitoring op basis van halfjaarlijkse voortgangsrapportages en de huidige actualisatie, lijkt de toegevoegde waarde hiervan beperkt. In zijn [Memo aan Provinciale Staten](#) heeft gedeputeerde Van Gruijthuijsen op verzoek van Provinciale Staten het verschil tussen evalueren en monitoren

toegelicht. Daarnaast zijn in de Memo de Evaluatieresultaten 2021 en ontwikkelingen 2021-2024 uiteengezet. De voortgangsrapportages bieden via de KPI's inzicht in de portfolio aan bedrijven, en grondig inzicht in de financiële voortgang via de jaarlijks door de accountant gecontroleerde waardebeoordelingen. Die informatie wordt reeds gedeeld via de S&V-documenten. De halfjaarlijkse rapportage 2024 is meegenomen als bijlage in het Fondsplan. Daarom zijn wij voornemens om de reguliere evaluaties uit te voeren in 2029 en 2033. Een evaluatie in 2029 vormt de opmaat voor een bredere evaluatie van het Beleidskader Economie 2030 niet lang daarna. De evaluatie in 2033 moet inzicht geven in of het verlengen van het IFB voorbij 2045 wenselijk is en met welke inhoudelijke doelstellingen en benodigd fondsvolume dit gepaard zou moeten gaan. Dit onder het voorbehoud dat in de evaluatie in 2029 geen aanleiding wordt gevonden om die zaken vervroegd ter discussie te stellen. In principe volgen daarna evaluaties conform de vierjaarlijkse cyclus in 2037, 2041 en (na afloop) in 2046. De precieze jaartallen zullen tegen die tijd moeten worden afgestemd met beleidsevaluaties.

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332

Kanttekeningen

1. *De looptijd van het Innovatiefonds Brabant (IFB) te verlengen tot 31 december 2045;*

- 1.1 *Verlenging van het fonds heeft tot gevolg dat de middelen niet in 2037 maar in 2045 zullen terugvallen in de Bestemmingsreserve Investeringsagenda.*

Doordat de looptijd met 8 jaar wordt verlengd, blijft de uitstaande financieringsfaciliteit aan Innovatiefonds Brabant BV langer in stand. Ook duurt het langer voordat de eventuele gerealiseerde winst beschikbaar komt voor de provincie. Zoals door prof. mr. G. Boogaard in zijn advies aangegeven, betreft dit een verwachting waarmee een begroting rekening houdt. Het is geen onderdeel van de lopende begroting zelf.

Op basis van de voortgangsrapportages schatten wij het risico dat aan het einde van de looptijd de uitgezette € 135 miljoen niet volledig terugbetaald kan worden op dit moment in als "laag". Het gehele bedrag is gereserveerd in de Reserve Investeringsagenda.

2. *De eerstkomende periodieke evaluatie, in afwijking van de vierjaarlijkse cyclus, in 2029 te laten plaatsvinden.*

- 2.1 *Het niet-evalueren van het IFB in 2025 is een bewuste afwijking van de vierjaarlijkse evaluatiecyclus.*

Wij verwijzen naar argument 2.1.

Financiën

Het voorliggende besluit heeft tot gevolg dat het laatste deel van de voor het fonds gereserveerde middelen niet vrijvalt in 2037 maar pas uiterlijk in 2045.

Klimaat

Het streven naar klimaatneutraliteit is primair vervat in het opnemen van de missie Energie en Klimaat als één van de investeringsthema's. Ook binnen de andere missies spelen klimaatdoelstellingen een rol.

Europese en internationale zaken

Start- en scale-ups maken ook gebruik van Europese instrumenten. Tegen de achtergrond van de achterblijvende groei van Nederlandse/Europese start ups of zelfs hun vertrek naar o.a. de VS, zijn de pogingen actueel om middelen aan te trekken van de Europese Investeringsbank.

De internationale situatie werkt ook door in de aandacht voor strategische autonomie en de bescherming van economisch belangrijke technologie- (bedrijven), met name bij de selectie van partijen waar bedrijven aan worden verkocht.

Planning

Wanneer Provinciale Staten besluiten om het IFB te verlengen volgen de privaatrechtelijke rechtshandelingen om (1) de met de fondsmiddelen verstrekte lening aan Innovatiefonds Brabant BV te verlengen en (2) het fondsplan als aandeelhouder van Bom Holding BV en (indirect) Innovatiefonds Brabant BV vast te stellen. De verwachting is dat de beide besluiten voor de zomer 2025 worden genomen. GS zijn op grond van artikel 158, lid 1, onder d, van de Provinciewet bevoegd om 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie te besluiten'.

Bijlagen

1. Concept Fondsplan Innovatiefonds Brabant 2025-2045

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Datum

25 augustus 2025

Documentnummer

GS : 6175434

PS : 6179332